

amargi

3 Aylık Feminist Dergi
Yaz 2012 Sayı: 25

Sahibi

ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fatma Nevin Vargün

Editörler:

Aksu Bora, Pınar Selek

Hazırlayanlar:

Ceren Zeynep Eren
Demet Gülçiçek
Fatma Nevin Vargün
İlknur Üstün
Melek Göregenli
Nil Mutluer
Nilgün Yurdalan
Nükhet Sirman
Sema Aslan
Semanur Sevim
Ülkü Özakın
Yıldız Ecevit
Zeynep Direk

Tasarım:

Tennur Baş

Kapak Fotoğraf

Tue Greenfort

Baskı: Mattek Matbaacılık

Adakale Sokak No: 32/27
Kızılay /Ankara
Tel: 0312 433 23 10

Yayın Türü:

3 Aylık Yerel Süreli Yayın

ISSN: 9771306759008

İletişim Adresi:

Bestekâr Sokak No:3/B
Kavaklıdere / Ankara
Tel: 0 538 4537645

E-posta: amargidergi@yahoo.com

Bu dergide yayımlanan
yazı ve fotoğraflar
sahibinden izinsiz kullanılamaz.

İÇİNDEKİLER

2 Bir Kadın

3 Amargi'den

Feminist Tartışmalar

- 4 Am Diyemeyeceksem, Bu Benim Feminizimim Değildir! - İsmigül Şimşek
8 8 Mart Gece Yürüyüşü ve Siyasi Kesişimsellik - Ülkü Özakın
10 Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Feminist Analizi - Ömür Yılmaz
13 Richa Nagar'la Feminizmin Zor Soruları Üzerine - Selda Tuncer

Armudun Sapı Üzümün Çöpü

- 21 Mutfak Dedikoduları ile Kocakarı Hikayeleri Arasında Bir Ses Gezintisi -
Hatice Meryem

Dosya: Kadınların Dilinden 12 Eylül'ün İzini Sürmek

- 25 Editörden
26 Anlatı ve Kimlik - Zeynep Direk
29 Bir Darbe Oldu, Hayatım Değişti - Kumru Başer
33 12 Eylül'le Gidenler - Fatma Nevin Vargün
36 Masanın Başındakiler: Mahmut, Bekir, Dilaver - S. Dilek Şentürk
38 Hayallerimiz Var - Nazlı Azapçı
40 12 Eylül Yargılanıyor! - Pamuk Yıldız
44 12'ye 3 Kala - Şerife Özdemir
49 Tanıklarla 12 Eylül - Sevim Dinç
51 Sürgünde İki Kadın - İlknur Hacisofoğlu
56 Çuval, Kedi ve Gullüm: Lubunyalının Tarihi - Zeynep Ceren Eren
58 Bir Aksanlı Göçmenlik - Halide Velioğlu
63 Annemin 12 Eylül'ü - Emel Uzun
66 Kaybedenler Kulübünün Çocuk Üyeleri - Elif Key
69 O Ni Ki Eyl Ül? - Nuran Kalpakçı
70 Biz Daha Doğmamıştık - Demet Gülçiçek, Rererö
72 Yeni Nesil Çok Rererö - Didem Türe

Fikir Takibi

- 74 Erkek Oluyorum Ey Ahali! - Ayşegül Taşıtman
76 Masal Bu Ya! - Yonca Güneş Yücel
78 Sokaklarda Dikiş, Nakış, Örgü: Yarnbombing - Seher Uysal
80 Vicdan Ne Demekti? - Ayşe Sağlam
82 Öncelikle Biz Şiddete Karşıyız - Evrim Yağbasan
83 Ama Ya Sesiniz Tahminlerin Ötesinde Gür İse? - Uğur Biryol
85 Bunları Yaşadık - Meral Akbaş, Zeynep Ceren Eren
91 4+4+4: Nedir Bu, Oyun mu Oynuyorsunuz? - Ayşe Panuş
94 Anne Beni Feyste Takdir Et, Takdim Et - Burcu Şimşek
95 Dünya Alem - Ülkü Özakın
99 İsrail'de Muhafazakâr Baskı ve Kadın Hakları - Duygu Atlas
102 Şair, Anne, Lezbiyen, Feminist Eleştirmen: Adrienne Rich - Hande Ögüt
106 Kitaplık - Sema Aslan
108 "Yok"luktan "Var"lığa Gülfer Akkaya ile Söyleşi - Esen Özdemir

8 MART GECE YÜRÜYÜŞÜ ve SİYASİ KESİŞİMSELLİK¹

Ülkü Özakın

Gülşin Ketenci - NarPhotos

“Normalize edilmiş cinsellik, ırkçılık gibidir;
baskın gruplara erdem bahşeder,
ötekilere ahlaksızlık damgası yapıştırır.”
Gayle Rubin, 1984

Kızkardeşlik dosyasındaki yazımda kısaca değindiğim - İstanbul’da önceki yılın 8 Mart gece yürüyüşündeki - anlaşmazlık, bu yılki yürüyüşte de sürdü ve bu yıl çözüm ve karşılıklı anlaşılma için biraz daha fazla çaba sarfedilmesine rağmen, anlaşılan sorunlar bir kez daha çözülmeden, gelecek sene gerçekleşecek yürüyüş öncesine kadar rafa kalktı.

Transfeministlerin, 8 Mart gecesi alandaki varlığı ve taşıdıkları ana akım feminizm dışı dövizleri bazı feministlerde büyük rahatsızlık uyandırdı. Bu dövizler, “bağımsız üretilen söz” olarak nitelendirildi ve “kadınların ortak gündemi dışında” bulundu; bu sözlerin, eylem öncesi kendilerine gösterilmediği ve taşınmasına dair onlardan onay alınmadığına varan yorumlar ortak mail grubunda yer buldu. Dedğim gibi, İstanbul’da transfeministlerle uzlaşma arayışları bu yıl daha fazlaydı ama bir noktada özellikle trans bireyler için sarfedilen “Onlar da onur yürüyüşünde yürüsünler, 8 Mart’ta alanı kaptırmam!” sözü, kendilerini alanın asıl sahipleri olarak gören kadınların varlığını gösterdi. Anlaşılan, bizde hala feminizmin “asıl sahipleri” ve “alan kapmaya çalışanlar” var. Queer, lezbiyen ve biseksüel kadınlar ile trans bireyler, alan kapmaya çalışanlardan. Alanın sahiplerine göre, 8 Mart gece yürüyüşünde yer alacak dövizler dünyada yayılan kaltak yürüyüşlerinden farklı olmak zorundaydı. Birisi kadınlara fahişe dese, bu tür dövizlere izin verilebilirdi ama orada olsa görmezden gelinebilecek dövizler, burada kabul edilemezdi. Çeşitli feminizmlerin varlığı artık kabul edilmişken, bazı kadınların, özellikle de genç kadınların sözlerini bu kadar kolay yargılayan bu kadınlar kimlerdi? Bazı ortak noktalar bulunabilir, 1980’lerden beri hareketin içinde yer alan, orta yaş üstü, heteroseksüel - ya da öyle farzedilen-, Kürtlerin haklarını savunabilen ama kendisi Kürt olmayan, üst orta veya orta sınıftan gelen kadınlar. Bu tabloya bakınca batıdaki ikinci dalga feminizmin öznelerinin eleştirisi konusu bizde henüz aşılmadı demek zor değil. Bazı heteroseksüel feministlerin, heteroseksizmin ve heteronormatif evliliklerin ataerkilliğin yeniden üretilmesindeki yerini yeterince sorgulamadığını anlıyoruz. Mufazakârlıktan ürken ve buna göre politika belirleyen birçok kadın “fahişeyim, feministim”, “kadınlar da mastürbasyon yapar”, “vücut/ am/ meme benim/ sevişiyorum kime ne?” dövizlerine oldukça muhafazakârca karşı çıktılar.

Bu durum, bana, Amargi ve Farklılık Feminizmi’ni ele alan tezimi yazarken karşılaştığım siyasi kesişimsellik kavramını hatırlattı. Crenshaw’un 1994 yılında tanımladığı kavrama göre siyah kadınlar, hem ırkçılık karşıtı siyah hareket içinde, hem de kadınları temelde beyaz olarak tahayyül eden feminizm içinde anaakım dışı bulunurlar. Sorunları, bu iki hareketin asıl mevzularından değil, yan sorunlar katego-

Serra Alcan - NarPhotos

risi içinde yer bulur. Aynı şekilde Kürt kadınlar da hem Türkiye feminizmi içinde etnik vurgu yapmakla eleştirilirlerken, hem de Handan Çağlayan'ın yazdığı gibi, Kürt geleneksel ailesel yapısını da eleştirmeleri dolayısıyla Kürt hareketinden eleştiri alırlar, tüm yaşananların kamuoyuna aktarılması istenmez. Yani, hareketimize hanel gelmesin derken, gruplar içinde farklı eşitsizlik mekanizmaları göz ardı edilebilir ya da bunların işleyişleri grubun egemenlerinin işine geldiği için dokunulmaz.

Transfeministler de, hem feminist hareketin, hem de LGBT hareketin kıyısında duran, hem feministlerce hem de LGBT hareket tarafından sorunları ve talepleri görmezden gelinen kadınlar olarak düşünülebilir. Lezbiyen, biseksüel ve transseksüel kadınlar, Türkiye'de LGBT harekette yeterince yer almamakta. Bunda, kadınların örgütlenmedeki acemiliğinin yanında, LGBT hareket içindeki cinsiyetçiliğin de payı var ve bu kadınlar bir çeşit dışlanma yaşamaktalar. Aynı şekilde son tartışmalar, söylemsel düzeyde son yıllarda LBT kadınları destekleyen feministlerin arasında kendi homofobilerini, transfo-bilerini ve heteroseksist yanlarını sorgulamamış ka-

dınların varlığını ortaya çıkardı. Feminist hareketin de diğer gerekçelerin yanında bu nedenlerle bu bireyleri dışladığını görebiliyoruz. LBT kadınlar, heteroseksüel kadınların kendi durumlarına dair, olası dövizlerine benzer bir dışlayıcılıkla müdahale edemez, böyle kolayca buranın kendi alanları olduğunu iddia edemezlerdi.

Hem feminist hareket, hem de LGBT hareket, LBT kadınlar ve transfeminizmle ilgili konulara daha çok kafa yormalı ve transların hareketlerde dışlanmalarının kökenlerinde yer alan ayrımcılıkları sorgulamalı. Bu yazının en büyük amacı, bu konudaki birbirini anlama çabalarının gelecek 8 Mart'a bırakılmadan, çıkan sorunlara rağmen sürdürülmesine önayak olabilmek. Çünkü bu bence bu konu, yıllara yayarak çözeceğimiz sorunlardan değil ve gelecek 8 Mart, artık çatışmalarını aşmış ve yatay örgütlenme olma-ya daha yakın ve farklı feminizmleri içermeye olgunluğuna kavuşmuş, çoğulcu bir feminist harekete tanıklık etmeli...

Not:

1. Political Intersectionality